

(кубевидни) постройки. На мястото дѣто стояше гробътъ (мавзолея) за който под горѣ споменжхми, като се разкопа, намѣрихх се человѣчески кости; тукъ му е тоже мястото да спомянемъ и за онай мермериж голѣмѣ плочя, която ніе видѣхми въ входътъ на черковата отъ кѫмъ западнитѣ и странѣ, єще въ 1857 год. и за която плочя ніе сми разказвали въ словото си при първія водосвѣтъ, отслуженъ въ тая отъ турска джамія пакъ въ Божій Християнски храмъ преобрѣната черкова 9-го Марта 1878 година. —

Ніе казахми тогава че въ 1857 година, когато ніе разглѣдахми тая тогавашня Турска джамія, видѣхми и една до единъ и половина метръ джлга, много хубава бѣла мермерена плочя, която бѣ поставена въ казаннія входъ оторѣ на земята вржхъ едно джрво полѣгато. Ніе прочетохми на нея словата: „Здѣсь почиваетъ рабъ Божій Петъръ синъ Ивана Асѣнія и проч.“. За голѣма жалостъ обаче, тая плочя не се намѣри слѣдъ освобожденіето на града Търново. Ніе спомѣнжхми въ казанното си слово, че може бы коститѣ що се виждаха въ черковата, изкопани подъ помянутото място, да сѫ были на тоя Петра сина Асѣніова, и че гробътъ, за който Шейхъ-тъ ми каза, че е былъ на Махмудъ Фетхи, да ие е былъ на тоя Петра Асѣніовъ? Това не може ни да се потвѣрди, ни да се откажи; освенъ това, г. Д-ръ Иричекъ разказва въ своята исторія (стр. 255) „че въ тая черкова было имало мощи на много святци“, че тѣ сѫ стрували много чудотворни дѣла, че особено се славили мощитѣ Св. Іларіона Моглинскаго, и че въ тая черкова, въ подземнитѣ и изби сѫ были погребени умръли тѣ царие, и именно: че на онова място, надъ което бѣ построено турско минаре, е имало гробница.

За удостовѣреніе же че дѣйствително сѫ были погребени въ перквата Св. 40 мѫченниковъ Бжлгарски Царіе, служи и разказътъ на Отца Паисія, който — въ своята Бжлгарска Исторія, листъ 63 казва: „че царь Иванъ Асѣнъ II е былъ раненъ въ една битка при Солунъ; и — че той като былъ умрълъ тамъ